

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den 14. oktober 1975 besluttede Nordisk Ministerråd efter henstilling fra Nordisk Råds Præsidium, at der skulle søges gennemført en ligeartet lovgivning om nordisk kommunal valgret og valgbarhed baseret på principperne i den af ministerrådet nedsatte arbejdsgruppes betænkning »Nordisk kommunal rösträtt och valbarhed« (NU 1975:4), således at der til valg til såvel primære som sekundære kommuner indrømmes valgret og valgbarhed for nordiske statsborgere, som i en mindsteperode, der ikke bør overstige 3 år, har haft ophold i det pågældende nordiske land, og således at der ikke for opnåelse af valgbarhed fastsættes specielle valgbarhedsvilkår ud over, hvad der gælder for retten til at stemme, eller som gælder for landets egne indbyggere. Ordningen skulle søges gennemført snarest muligt og senest med virkning for kommunalvalgene i Finland og Sverige i 1976, i Danmark og Island i 1978 og i Norge i 1979.

På Nordisk Råds 24. session i foråret 1976 tog rådet ministerrådets beslutning til efterretning.

I overensstemmelse med ministerrådets beslutning er ved lov nr. 202 af 18. maj 1977 om ændring af lov om kommunale valg m.v. gennemført en ordning, hvorefter finske, islandske, norske og svenske statsborgere, der har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valget, har valgret og er valgbare til *kommunalbestyrelser og amtsråd i Danmark*, såfremt de opfylder de almindelige for danske statsborgere gældende valgrets- og valgbarhedsbetingelser, bortset fra kravet om dansk indfødsret.

I lighed med den for kommunalbestyrelser og amtsråd i Danmark gennemførte ordning foreslås det i nærværende lovforslag, at finske, islandske, norske og svenske statsborgere, der har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valget, skal have valgret og være valgbare til *kommunalbestyrelserne i Grønland*, såfremt de opfylder de almindelige for danske statsborgere gældende valgrets- og valgbarhedsbetingelser, bortset fra kravet om dansk indfødsret.

Det kan oplyses, at Nordisk Råds juridiske udvalg i en betænkning vedrørende spørgsmålet om nordisk valgret og valgbarhed af 12. maj 1975 har understreget ønskeligheden af, at en nordisk kommunal valgrets- og valgbarhedsordning også omfatter Grønland.

Lovforslaget medfører ikke personalemæssige eller økonomiske konsekvenser for den offentlige administration.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1.

Til nr. 1.

Om valgretten til nordiske statsborgere henvises til de almindelige bemærkninger. Ændringen er i øvrigt af redaktionel karakter.

Til nr. 2.

Ifølge den gældende regel afgøres spørgsmålet om, hvorvidt en kriminalretlig foranstaltning medfører fortabelse af valgbarhed til kommunalbestyrelsen af den enkelte kommunalbestyrelse. For at opnå, at afgørelsen af dette spørgsmål træffes efter ensartede retningslinjer for samtlige kommunalbestyrelser, foreslås det i overensstemmelse med betænkningen fra Kommissionen om hjemmestyre i Grønland, at afgørelsen henlægges til Tilsynsrådet for de grønlandske Kommuner.

Til nr. 3.

Ifølge den gældende regel afholdes valget til kommunalbestyrelserne på den dag, der af landshøvdingen er fastsat for landsrådsvalget. Da loven om Grønlands hjemmestyre foreslås lagt ud til en folkeafstemning i Grønland, hvis resultat vil være afgørende for, om loven søges sat i kraft, og da det således endnu er uafklaret, hvorvidt der i april måned 1979 skal afholdes valg til et landsting eller til landsrådet, foreslås det af redaktionelle grunde, at tidspunktet for afholdelsen af valget til kommunalbestyrelserne fastsættes af landshøvdingen.